DENÍKY

Ráno v $^1/_4$7 vyšli jsme z Prahy; v deset jsme byli v Jílovém. Scéna v rádnici. Cesta do hor; zblouzení na Sázavě; doly. – Dějství z hornictví. „Půlnoční šichta. Sejití. Krajina. Modlitba. Lezení. Vtom volá přední: ‚Není ho!' a spadna letí dolů. Druzí jednohlasně: ‚Chráň Bůh! Chraň Bůh!' ‚Není ho!' odpovídají vzdálenější šachty." – Procházka navečer. Spaní na seně. Položení hor. Sáza[va].

5tého. Cesta do Tábora. Kamenný Přívoz. Kanonýr z Benátek. Nevcklov, Maršovice atd. až do Votic, před Milčínem v dálce věž, hora s kříži. Pasení koní. Mýtí nohou v Jordáně. Tábor. Turecká muzika. Nocleh. Rozprávky v hospodě. Jarmark.

6tého. Tábor. Lužnice. Bünkl na kolečkách. Mlíko v Plané. Koupání v Lužnici. K polodní mýtí nohou. Němec z Mainzu. Jídlo ve Veselé. Vůz ze Soběslavi. Němec. S námi jel. Hory. Hluboká. Budějovice. Shledání s Máchou. Blatenský. Seminář. Nocleh. Krásný pokoj. Zvěřina. Hosté. Noc nepokojná. Němec za městem vypuc[ován].

7ho. Železná silnice, Mácha s námi. Strodenice. Mlíko. Tovaryš knihař. Fechtování a arest v Budějicích. Krumlov. Nejpěknější poloha. Hrad při řece. Porážka. Dešť. Hospoda. Výhled na hrad, město a krajinu od západu k východu. Vltava. Na kolmém břehu přilehající vzhůru ke skále domky, kostely. Posléze za řekou skaliny. K půlnoci na pevné skále starý, krásný, zachovaný hrad. Nové stavení na mostě na pilířích, most. Sochy. Starý díl hradu. Výkle-

nek. Balkón. Stříška, v úhlu kaple nad půlkulatou skalou; nový zámek; opět díl starého hradu, okna, mezi nimi podobizny bílé. Stará kulatá velmi vysoká věž; dvojitá okna. Loubí; hodiny na čtyry strany, pak sochy. Park od západu na skále. Nazad hory, nejvejš věž na Schöningru, vlevo v dálce modré vysoké hory. Město bělalo se. Chůze po horách. Žena s nůší z Rožmberka. – Nápis na hospodě: „Pane, zůstaň u nás, neb chce večer býti.“ Mýtí nohou. Bláznivý s řetězy na kopečku při sloupu před oudolím. Rožmberk. Jagewiner Turm (Jakobiner). Na hradě sejití s neznámým. Nocleh v Rožmberku.

8ho. Z Rožmberku do Leonfelden po horách. Pfiff Wein. Lobenstein. Spaní v lese. První pohled do hor. Wildberg. Oudolí. Nocleh před Lincem. Šest žejdlíků vína.

9ho. Linec. Most. Náměstí, dešť. Trh. Kroj. Policie. Strejc. Teta. Východ z města. Převlékání. Holbu vína. Z Welsu chevaux-légers. Dešť. Hory. Wels. Feldvébl. Wirt am Berg. Slavnosť in Gmunden. Inspektor pozorný na nás.

10ho. Gschnattelsuppen. (Sakramenskou.) Leželi za Lampachem. Přísloví o outěku z Lampachu. Mošt. Holbu mošt. Chleba. Žena napomínala muže: „Trinkst du e Holbe“ etc. Dešť pod stromem. Šperšpenktiv ztracen kousek. V kůlně skovaní. V stodole schovaní. Rakouská Dido. Jaký máme métier. Vöcklabruck. Pan setník držel na nás. Nocleh. Snídaní. Jaloufenster. Bavorské peníze. Schwanenbacher.

11tého. Pohořelý Vöcklabruck. Počty u lesa. Wartenburg. Děti šly za námi. Češi se hlásili. Žádný oběd. Na horách mlíko. Baba se bála. Rakušané pod paraplem. Dobrá
[2] rada | Rakušana. Jezero. Salcburské hory. K večeři jitrnice. Handwerksbursch. Nocleh. Malý vandrovní s velikým uzlem. Rakušané snídali. Jedli z mísy kafé a přikusovali jitrnici. A zapíjeli pivem.

12ho. Salcburk. Hraničáři. Pošta. Všecko malují. Vše

jim pamětihodné v dolích. Feste Werfen. Hlavní chrám. Z olova lité sochy. Víra. Obrazy stropní. Starý a Nový zákon, Pohřeb, Předpeklí, na velkém oltáři Vzkříšení. Hroby arcibiskupů. Hrubá policie. Komedie. Wasserkunst. Opustili jsme Salcburk. Jeli jsme s bavorskou počtou po Bavorsku. Unteršperk (Blaník německý). Pivo bavorské. Reichenhall. Kirchberg zříceniny. Krásné oudolí. Koupel. První sníh. Mýli nohy. Bavorský oficír. Pan vachtmistr. Čtyry regimenty Uhrů. Noc. Noclch. Draho.

13tého. Vizitýrka v Unken. Psal s levičkou. Zdali študenti pašují? Prokleli Salcburk na mezi v desíti řečích. Přibili na kůl. Zříceniny. Chcali s mezníků. Balšán. Leželi. Jedli kyselé mlíko. Sejr. Leželi v oudolí a psali. Baba drak. Mnoho jich sedělo u večeře. Schmorn. Holky na nás braly. Noclch.

14. Svatý Jan. Hory a mlhy. Bouře. Chléb s rozinkami. Študenti se s námi zastavili. Absolvovaný jurista chtěl do Řecka. Morcio. Popis Itálie. Jeden byl dále. Mádlo: In Italien etwas Reis in Wasser eingekocht, stinkendes Öl, Käse eingerieben kostet 50 Kr. KM. Auf Stöcken von Kukuruz schlafen. Skorpionen. Schlangen auf der Straße. Griechenland. Doktor von Hildebrandt. Alpen besteigen. Modrey. Profesor Ves[elý]. Chtěl s námi jít. „Wasser!“ „Weißer? Si! si!“ – „Wasser. Wasser.“ „Aqua? Aqua! So. (Gsicht). Vino buono, vino nero.“ „Wasser, aqua, aqua, marsch!“ – „Aqua? Marsch.“ Bei Nacht nicht reisen, auch zeitlich früh nicht. Sie ziehen einen ganz nackt aus. Třetí přišel (jak vyhlížel a koukal). „Das sind die größten Spitzbuben, ich habe seit achtzehn Jahren keine größern gesehn.“ Der vor achtzehn Jahren. Käse von der Alpe. Dva uzlíky. Tabák. Gesetzbuch. Absolut[ion]. Entlassung. Rozejítí. Hospoda. Noclch na scně. Dido druhá.

15. Zvonění a střílení. Hory v mlhách. Rattenberg. 4 hrady. Rattenberg. S kulatou věží. Novější. Zbořený Gertraudy. Drahé snídaní, 1 fl. 8 kr. Ratzberg neb Trotzberg. Ou-

dolí. Psali. Mše s muzikou. Ráno varhany. Žádný oběd. Divné světlo. Hnali myslivci. Schwaz. Hall. Spěchání na noc. Noclch v Mühlau. Dobrá večeře. Zámky. Chatrče výše. Těžké peřiny. Kšaft. Innsbruck [v] měsičném světle. Nachtzettel. Žid se v to vložil. Hardek. [Kyr]ysníci Češi. Dragouni.

[3] 16. Snídali víno (červené). Šli s policajtem. Vidír⟨t⟩ovali pasy. U pana profesora Veselého zanechal jsem následující listek: „Poklonu a uctivé pozdravení ⟨měl vy⟩ od pána a paní Klim. z Lince, ⟨od⟩ svých příbuzných, měl vyříditi K. atd.“ Chodili po městě. Výklenek od roku 1500. Pan Zacharda měl Benefiz od Pannasche, „Mitternachtsstunde im Schlosse Loretto oder Alphonso und Philippo“. – Kostel u františkánů. Hrob: „Andreas Hofer MDCCCIX.“ Hofrova postava. Hrob Maxmiliána s následujícími představeními v mramoru.

Ke dveřím v[ýjev] I. Matrimonium cum Maria Burgundica.

II. Bohemi, qui sororium ipsius Albertum, Baoariae ducem, mercede conducti oppugnatum advenerant, memorabili praelio prope urbem Ratisponam plurimis illorum interfectis superati.

III. Fuso ad Guynegatam vicum Gallorum exercitu magna pars Hannoniae unacum imperiali urbe Cameraco recepta.

IV. Obležení Kufsteina, smetání koulí chvoštištěm. Šestnáct stínáno. Prosba. Facka. Pinzenauer. Max vypaluje.

V. Atrebatum, Arthesiae metropolis, egregio stratagemate capta.

VI. Arnheim erobert. Gelderns Herzog kniend. Max zu Pferde. Beidenseits Herren. Hinter Karl von Geldern ein schöner Kahlkopf.

VII. Coronatio Aquigrani adhuc vivente patre Friderico.

VIII. Verbindung mit Julius II. gegen die Venetianer.

IX. Verbunden mit Sigmund erkämpft er Roveretum et Venetarum copiae unacum duce Roberto Sanseverino ad vicum Gallianum deletae.

X. Insignes Venetorum urbes Patavium, Vicentia unacum magna Fori Julii parte in potestatem redactae, Brixia vero auxiliaribus Gallorum armis expugnata.

XI. Österreich und Wien gegen Corvinus gewonnen. Einzug in Wien. Sankt-Stefans-Turm.

XII. Societate cum Julio et Helvetiae oppidis inita Galli ejecti. Max[imilianus Sfortia tot iam annis] exul [paterno principatui restitutus].

XIII. Alba Regalis, urbs, in qua Hungariae reges inaugurati etc., cincta magno exercitu et toti regno terror illatus.

XIV. Cum Henrico VIII. Anglico juncti et exercitus Gallorum profligatus. Spornschlacht. Kräftige D[eutsche] und leichtfüßige Franzosen.

XV. Pax cum Carolo VIII., Gallorum rege. Margarita. Eine sehr schöne weib[liche] Figur zu Pferd. Die Hand aufs Herz gelegt.

XVI. Ferrovana Morinorum excisa, Tornacum vero, prisca bellicosi a[c] fortissimi Nerviorum populi gloria insignis civitas, post levem oppugnationem in fidem accepta.

XVII. Turcarum multitudo ex Croatia et Slavonia, neminis ope implorata, ejecta.

XVIII. Bartholomaeus Livianus cum ingenti Venetarum copia [a] parva manu caes[arcanorum militum] et Hisp[anorum] fusus et fugatus.

XIX. Foedus cum Alexandro VI. et senatu Veneto ac [4]
Ludovico Sfortia. Carolus VIII. ex Neapoli ejectus.

XX. Maranum oppidum [astu] captum [obsidentibusque id paulo post] Venetis eruptione inde facta cum Paulo

Manfrono et Baltasare Scipione, acerrimis hostium ducibus, feliciter pugnatum.

XXI. Matrimonium cum Maria Blanca Mediolana. Lud[ovicus] Sfortia jur[at] et Mediol[anum] sine sanguine receptum.

XXII. Conventu cum Hungariae et Poloniae regibus Viennae habito, contractisque hinc inde matrimoniis nepotibus ipsius via acquirendis amplissimis Hungariae ac Bohemiae [regnis] strata.

XXIII. Philippi nuptiae cum Johanna Hispanica.

XXIV. Urbs Verona strenue defensa opera M. Antonii Columnae, submissisque per Guilielmum Roggendorfium [subsidiis] – contra Gallos.

18 und 20 von einem fremden Meister, der nicht genügte, dann übernahm es Colin. – Alexander Colinus Mechliniensis sculpsit anno MDLXVI. 1566. Sein Portrait und seiner Frau.

Lité sochy, dílem ze zvonoviny, mědě, mosazu atd. lité. 28 (?). Nasledující:

1. Albrecht von Östreich, römischer, ungarischer, bechaimischer Kunig, Laslavs Vater.

2. Fridericus III. imperator, divi imperatoris Maximiliani pater.

3. Friedrich, Herzog zu Östreich, zu Steier, zu Kerndten und zu Krain, Grav zu Tirol.

4. Leopold (der Heilige).

5. Sohn Roberts von Sizilien, Löwenwappen.

1. Leopold. (Schlacht bei Sempach.)

2. Kunig Albrecht der Erste, Herzog zu Östreich, 1527.

3. Gottfried von Bouillon, Kunig zu Jerusalem.

4. Fraw Elisabeth, Kunigs Sigmunds Tochter von Unga-

ren, Albrechts von Östreich, Königs von Ungarn, Pehmüschen Kunigs Gemachel, *Königs Laslav Mutter, 1529.* Několik ženských.

5. Ferdinand, König zu Hispanien, kaiserlicher und königlicher Majestät Aldvater.

6. Frab Johanna, Königin zu Kastilien, Kunig Philipps Gemachel.

7. Socha se lvem na šatu a na pasu.

8. Karl Herzog zu Burgund, zu Brabant, zu Geldern, Grave zu Flandern.

9. Frau Maria Blanka, Königin, 1525, 2 oder 3 ženské.

[10.] Sigmund, Erzherzog zu Östreich, Graf zu Tirol.

11. Artur, Kunig von England (1513). Krásný. [5]

12. Theobertus, König [zu] Provancz, Herzog zu Burgund und Graf zu Habsburg. (Mich goß B(ernard) Godl, 1535.)

13. Ernst, Erzherzog zu Östreich, Graf zu Habsburg und Tirol.

14. Theodorich, König der Goten. (Krásný, s sklopenou hlavou, králov[sky] smutný.)

15. Albrecht der Weise, Erzherzog zu Östreich, ⟨Graf⟩ ain Sun Kunigs Albrechts des Sieghaften, 1528.

16. Kaiser Rudolf von Habsburg (nosatý, vrasky nahoře na nízkém čele).

17. Philipp, König zu Kastilien, Leon und Granada, Erzherzog zu Östreich und Burgund, Graf zu Habsburg. 15 AP 33.

18. Glodovius, erster christlicher König von Frankreich.

Max klečí na hrobě. Maličké sochy na kůru. – Innsbruck v dolině viděli jsme odpoledne s hory. Seděli na kopci. Pozdravení neznámým panem a paní. „Sie werden wohl müde sein?“ – Zarostlý muž s ordenem. – Krajina, dole řeka. Vysoko kostelík. Schönberg. Oudolí. Fialové hory. Ou-

dolí druhé. Pan landrát. Wälsche Spitzbürn. Večeře slavná. Měsíc pod námi z mraku vyhlídal.

17tého. Oudolí ranní. Leželi odpoledne pod Brennerem. Lezl jsem, jedli jsme. Šli jsme časně spat.

18. Ráno ve čtyry hodiny vstali a lehli opět. Po chvíli vstali zas a lezli na Brenner. Ze začátku ustavičně lesem. Pak jsme se rozdělili. Já lezl pod hřebenem. Vergiß mein nicht. Hora se sněhem. Slunce vycházelo. Mlhy se honily. Oblaky kryly horu. Opět jsme se slezli. Lezli dále, blízko nahoře ztratili jsme se. Oblaky pode mnou. Sněhové hory. Oblaky u mě. Já lezl výše tmou. Na dolejší špici. Tma. Houkal jsem. Echo. Zvonky. Vítr rachotil kostlivci. Snášel žebra a kamení. Skalina jako strašidlo. Nikde žádný. Oblaky se valily temnějí. Kamení padalo. St[robach] nade mnou na hřebenč. Světlo. Zas tma. Lezli jsme na vrcholek. Podruhé. Visel jsem pod vrcholkem. Noha se třásla. Lezli dolu. Lezli s hory. Sennhütte. Jedli mléko a sejr. Pes. Slezli jsme po prdeli. Snídali v jednu hodinu. Šli dále. Hrad v dole. Pustertal krásný. ⟨D⟩ Sterzingen. ⟨B⟩ Dva hrady na vchodu ?heim Sterzinger Kofel. Vzadu sněhy. Vešli v ouzké oudolí. Šli
[6] na | nocleh. 4 vandrovní. Jeden všude dělal. Pak Preuß, Sachs a Maďar, neuměl maďarsky. Mluvili o Benátkách. O Češích. České vojsko atd. Šli jsme spat. Bis hieher und nicht weiter atd.

19tého. Festung nový u vsi Aicha před Mühlbachem. Vojáci táhli kamen. Tesali. Kopali hlínu, stavěli atd. Skalnaté oudolí, skrz které se řeka valí, přes to most. Dřevěné kasárny. Víno. Zřícenina Haslach aneb Mühlbacher Klause. V Ober Vintl dostali podmáslí. St. Lorenzo (Lorezzi). Schloß a zřícenina na příkré skále. Na druhé straně pod oudolím hrad. Bruneck hrad. Vlídný ouředník. Ukázal nám cestu. Nocleh. Modré hory. Jak jsme leželi v lese na pastvíšti.

20tého. Ostré skaliny na obzoru. Zřícenina v kopci. No-

vá silnice v oužlabině. Höhlenstein. Kouř z kamenc. Hrad. Obrazy od přírody po skále. První vlašská hospoda. Řeč jako hromobití. Hudba. Nocleh.

21tého. Oudolí u Ampezzo po řecku. V Ampezzo slavnost za mrtvé. Vlašský zpěv. Sprostý Vlach věděl, že v Čechách hudba panuje. Nocleh u Zlatého slunce pod zkroucenou silnicí. Myslím v Cadore.

22tého. Oudolí u Longaron. Hrad, co bylo jen jednou vidět. Vlach v malém vozíku. Slováci. Gorytan. Krásné oudolí. Pohled naň od Santa Croce, Frazione di Farra etc. Jezero modré, zelené, žluté. Oblaky po kopci. Vzhůru městečka. Serravalle. Oudolí pod námi ouzké, nazad ještě více sestupovaly dvě hory, ostře se dole prohýbaly a za nimi co průhledem v peklo strašlivá bouře hučela. Silnice, vozíky, nesmírný dešť bičoval jezero a nás. Celí promoklí. Jiný hlas se zdál. Hospoda v Serravalle. Foco. Velký oheň. Italiáno gut. Sušili. Seděli jsme okolo ohně. Don da Fiorenzi. Hospodský se učil ⟨česk⟩ německy. Služebnost. Nocleh na seně. Cestovali v noci. Zříceniny v Serravalle.

23tého. Ceneda. Conegliano atd. Vlašské živobýtí. Roviny – zahrady. Vily krásné před Treviso. Treviso. Seděli jsme před městem. Na noc do Treviso. Vlaši se báli. Večeře. Nocleh v Treviso.

24. Vyšli v pět hodin. Snídali polívku a holbu vína. Měli vypito 82 žejdlíků. Jeli s vozem. Přišli do Mestre. Jeli na barce. Ponejprv viděli Benátka. Slaná voda. Vlaši šidili. Vjeli v Benátka. Šli po mě|stě, poprvé Markusplatz. Ó Venezia, Venezia! – Ponte Rialto. Procesí. Vlach se nás chytil. Pokoj. Oběd stál 56 kr. k. m. Zpěv vlašský. Hospoda. Tréporté. Byli na policii. Kostel sv. Marka. Campanilla. Koně Lysippové. Tři sloupy. V kostele reliefs. Výhlídka mezi 2 sloupy v přístavu. Palazzo ducale. Socha Othell[a]. Schody. Nahoře dvě sochy. Most. Žaláře. Silné mříže dvoji trojnásobné i více. Vlevo vchod v kostel sv. Marka. Podla-

[7]

ha kostelní. Kulaté okno. Napoleonova zahrada. Lodě mořské. Prodávání knihy. Ovoce. Pucování bot. Markusplatz na noc. Večeře. Moravci. Nocleh. Hrání na klarinetu. Deklamací. Vodění po ulicích. Mníši.

25. Kostel St. Giuliani. Hráli při mši ouverturu. Místo Graduale Walzer na varhany. Kázání. Přijímání. Kavírna. Přijetí na koráb Famigliare. Patron Barolini. Anonce divadelní. Malování. ⟨An⟩ Invita sacra. Seděli jsme v Palazzo ducale. Gsichty paní hospodské. Nechali jsme tam boty. Viděli jsme naposledy Sv. Marka. Koupili manzon⟨i⟩y. Kupovali sejra. Byli na lodí. Leželi večer na lodí. Měsíc vycházel nad Benátky. Lezli do lodě. Spali na dřevě.

26. Seekrankheit. Vyšli na loď. Houpala se. ⟨Trz⟩ Benátky na obzoru. Zas vlezl do lodě. Rejže. Spal. V noci též. Donna blela. Dítě. Moře.

27. Doufal v Tržiště. Ptal se, zdali ho vidět. Vylezl. Tržiště na obzoru pohoří. Pán, co mu došly finance. Donna s historií. Pan capitano nemluvil se žádným. Donna ho maltretýrovala. On nebude deset let se žádným mluvit. Chodil ruce na prdeli. Připlouli s rybami. Podivné ryby. Pignoli. Pucovali ryby, raky. Táhli loď vesly. Připlouli v přístav. Jedli v Tržišti. Policie. Vypucoval⟨i⟩ jsem praktikanta. Šli do kopce. Výhlídka na Tržiště. Cinkinkrl. Bambouri. Aff. Brasilianer. Měli 2. grád. Přiznal se ouředníkovi, že ho mám. První Krajin s ořechy. Dobrý večer vám bude. Šli opilí. Jeli. Dobrý nocleh. V noci žižeň. Strobach ho měl. Nesl jsem mu j[e]ho kalhoty. Vesele jsme srali s Vídeňákem. Susanna.

28. Časně ráno šli. Krásné krajiny. Zříceniny. Zlé krajiny. Nerozuměli nám. Čeští vojáci. Arestant. Pan páter zvonil. Pili víno. První dobrá voda. První švestky na trhu
[8] | v Senšicích. Pochválen atd. Adelsberg. Lesy. Vojáci v nich na stráži. Zbořený hrad. Nový zámek Auersberků. Nocleh. Kuřata bez jater atd. Der Verschwender. Walter als cheva-

lier atd. Ich bewundre der Natur. ⟨psal⟩ Šli spat. Psal jsem. Dobrou noc. Vzal kalendář.

29. Časně ráno šli. Krásná krajina. Nejkrásnější na cestě ve vůkolí Ljubljanč. Jiný Vídeňák. Mléko první. Kastel ljubljanskej. Neumanna jsme potkali. Moravci se hlásili. Háj před městem. Šli na policii. Samí Češi. Knihy kupovali. Pan profesor. Šli k p. dokt. Prešérnovi. Pan doktor Krobath. Pozvání. Dostali jsme knihy. Koupili. Hledali pokoj. Nazaräer. Černý orel, Nro 5. Kaffeehaus před Theatrem. Promenade. Stojí na tabulce: „Zur Bequemlichkeit der Spazierenden wird ersucht das Begrüßen durch Abnehmen des Hutes zu beseitigen." Pan Prešérn a pan Brauner přišli do kavírny pro nás. Dralıá káva za 20 kr. Šli jsme na raky. Zatim jsme pili víno a jedli chléb. Pak přišel pan doktor Krobath a pan doktor Toman. Tak jsme byli samí juristé. Jedla se štika. Pak přišly nesmírné raky dvakrát. 4 jsem musel sníst. Pak smažený kapr. Přeložoval se Kollár. Nato přišlo drahé víno v pečetěných lahvicích. Mluvilo se o profesorovi Vodníkovi. Jak sekali špek. Platili napřed. Potom o Kopitárovi. Prešérnová znělka naň. ABC-Krieg. Pak se mluvilo o Gorytanech. O Slávii. Nechali jsme Slované žíti. Pak se zpívalo. Pan Toman byl fidél. Polibení. Pan Prešérn skákal. Kde je máte, Němcové. Pak ještě víc: Co dávno již atd. Pan Toman bouchal na stůl a častěji potahoval a křičeli s námi: Již čas atd. *Save.* A blýskaly se oči. Plný hlas. Pozvání na druhý den na tajné místo. Šli chcat. Strobach ležel na čele. Vedli nás domu. Mě pan doktor Krobath. Motal jsem se. Jak jsme přišli domů, nevím. Pan Prešérn a Toman schopili dohromady postele. Nesmírný hřmot. Vá[da]. Chtěli házet židličky. Nadal sviň atd. Nemoc. Válel se v tom. Nevěděl, že mě strašlivě [zbl]íl. Nářek. Památka. Noty k znělce. Zavedení se bála.

30. Pořádek v pokoji. V pořádek uvádění. Pucování. Čekali košili. Šel pro snídaní. Podruhé. Neměli jsme nic do- [9]

stati. Schustergesellen. Paní presidentka. Šenkýř se třás až do rána. Dostali jsme snídaní. Šel jsem hledat pana poručníka od Lilienberg. Policajt. Pan poručník mě volal. Dostal jsem exemplář. Vytáhli jsme z Orla. Šli se poroučet. Kastelic. Nechtěli nás pustit. Bunda. Češka. Že nás dovezou až na pomezí, abychme zůstali u oběda, že jsme holky pobouřili. Kabát. Musili slíbiti. Hledali pokoj. Díra. Šli z Ljubljaně. Potkali Němce. Leželi čekajíce ho. Slunce západ. Modré hory. Prevoje. Konec světa. Nocleh. Dobrá polívka. Mlíko.

31. Čekali. Šli pomalu. Lidé z pouti. Čtli. Brána na pomezí. Substrarunt animos. Immortalis memoria. Nocleh. Zadělávané. Jiný talíř a ubrus. Dlouhá noc. Šajny. Zřicenina. Čech se hlásil.

1ho. Mlíko. Krajina. Kapl[íčky] po horách. Cilli. Zřiceniny. Máslo. Navečer zřiceniny. Konowitz. Řemenář, co zpívával Gott erhalte – co se už víc u nás nezpívá.

2ho. Časně vyšli. Ve Weseritz jedli švestky a z kokořice chleb. Šli dlouho na noc. Spali v osamělé hospodě; a nedostali dříve pokoj, až jsme se legitimírovali. Verpflegungsoffizier Marek z Marku z Prachatic odporučil nám straky.

3ho. Šli v půl šesté. Snídali polívku s masem, vtom jede vozík s dvěma strakama; Strobach praví, abych šel s pánem promluvit, poněvadž militérsky vyhlížím. Jdu, nechám zastavit; a po nějaké řeči přijmul nás pan doktor do vozu; běžím pro věci, honem do sebe vrazím ještě kousek masa a něco polívky a vleji do sebe něco vína a pak lezu do vozu, co zatim můj kompaňon veliké kusy masa do sebe nutil. Po chvíli jsme jeli až do Vildoně. Zřiceniny rozlehlé; tam jsme zůstali na obědě ve velmi smíšené, ale vzácné společnosti. Pan doktor jedl s panem setníkem a jeho paní. My seděli za stolečkem s dvěma hrabaty, jeden byl plezírovaný na noze. Byli Maďarové. Vesele jsme se bavili, nový fajercajk.

Myslivec a jokaj v maďarských šatech. Pan hrabě nám obětoval jeho vůz. Pak jsme jedli. Měli jsme polívku, maso s omáčkou, červenou řípou a kyselým zelím. Pečení s salátem a dobré víno. Pak přišel nějaký se samými prsteny na levé ruce a jeden s bičíkem, ten zašáhl pana setníka. Ty nemohli dlouho dostat polívku. Po čase se všecko rozcházelo. I my jsme jeli. Co pan doktor odevzdával kalamář, dohonili nás hrabata. Jeli po maďarsku s třemi koni, sami seděli na kozlíku, lokajové ve voze. Pan doktor myslí, že to byl Lichtenstein. Pak jsme přijeli do Hradce a chodili jsme po městě. Na náměstí se na nás všecko divně dívalo pro podivnosť našeho obleku. Vtom jde pan hrabě, a já se ohlídnu, aby nás neviděl, on ale, jak byl vyšňořený, přejde okolo a udělal nám slavnou, zůstana státi, poklonu. Pak jsme hledali nocleh, u Floriána jsme nenalezli s velikými výmluvami a poklony místo, taktéž u Sandwirta, až u Zlatého orla v pěkném pokojíku; co se zatim pečeně strojí, brambory vaří a kapouni po dvoře běhají, očekáváme strašlivý oučet. Datum in nostra camera ad Aquilam auream die 3. Sept. et nunc: Felici notte. [10]

⟨4tého⟩ Večeřeli jsme brambory s cibulkou, paní hospodská vypravovala, jak ji šněrovali v Mariazelli, že musila 53 fl. a 24 kr. platit za $^1/_2$3 dne. Počítala husu za 5 fl., pokoj 6 fl. a ještě vyvedla jen 32 fl. Šli jsme spat. K půlnoci mě probudila střelená rána z kusu. Zablýsklo se, opět rána. Přicházela střelba ze Šlosberku. Tak asi pět ran. Pak se zvonilo a bubnovalo. Já vstanu. Po ulici lítali furvezňá[ci] s koni, dlouhé za sebou šmýkajíce řetězy, hlomoz. Mezi|tím střelba. (Kat. Měšťané. Pro znamení zapálili.) Na věži na Šlosberku svítil oheň. Hořelo v městě. Pak běhalo vojsko atd. Usnul jsem opět a strašný jsem měl sen. Byl jsem v nákladných zřiceninách velikého města na noc; v pološeru jsme viděli sochy a bezmasné mrtvoly někdejších králů. Sloupy přerážené sem tam jsem viděl rozházené. Atd. [11]

4tého. Byli jsme na Šlosberku. Výhlídka tamodsuď jest jedna z nejpěknějších. Skvostné zříceniny v dálce. Pak jsme byli v obrazárně. Tam obraz od Palko, z předešlého století školy německé, vyobrazuje zmrtvýchvstávání zemřelých při smrti Krista. Strašlivé polosvětlo, osoby Krista a lotrů jen míhavě jsou držány jako postavy v zimničném snu, že sotva co oko rozezná, oblaky jako skály, plamenorudá obloha nazad, rozplývající se mrtví atd. – Pak kopie od Wachtla podle Petra Kraffta; odchod a návrat vojáka. Kočka atd. – Zuzana od Starka. – Rudolf od Kurze. – Andromacha. – Mnich v žaláři s nůžkami. Rytíř na koni atd. – Pak jsme šli z města. Kvečeru nás dohonili hrabata s vozíkem. Já se odvrátil, oni ale volali: „Guten Abend, meine Herren!“, že jsme musili děkovat. – Štýráci patrioti plavili se. Viděli jsme skryté zříceniny, zachovalý hrad na ostrém hřebenu skály, pak zříceniny se šestihrannou věží a mnoho jiných zřícenin a hradů den ke dni. V hospodě jsme nalezli oficíra Vlacha, jenž nám vypravoval, že zaváželi Poláky, a chválil je velmi. Kretén seděl na mezi jako opičák, šklebil se a kousal chleba, měl na zádech nosítka atd.

5tého. Krásný večer. Vzadu hory. Kaplíčka. Zvířetnice. Nový měsíc. Hamry atd. Kranerisch reden.

6tého. Baba nás ošidila. Za mlíko 32 kr. V poledne též se nám stalo. – Das ekelhafteste, miserabelste Volk sind die Obersteirer. Klein, häßlich, an Körper und Geist gleich verkrüppelt, sind sie zu nichts als zum Bettel und dummen Betrug. Die größte Wohltat wäre, sie aussterben zu lassen. In Mariazell sollten täglich Messen für ihr seliges Absterben gelesen werden. Alle Wallfahrenden etc. – Hrozné horko. Procesí. Pomezí. Vidět v dálce rovinu. Silnice. Dolů. Bídná chůze. Schottwien v skalnaté kotlině. Zřícenina nad ní. Nocleh. Mluvili o vousiskách.

[12] 7ho. Mnoho mlíka ponejprv. Šel jsem bos. Hrad. Rovina. Neunkirchen. Neustadt. V dálce. Kanonýři. Leželi a ne-

mohli se shodnout. Malík oteklý. Monument. Šli na noc. Hory. Měsíc. Zvířetnice. Světla zdálí. Noc. Zahrada nákladná. Nocleh. Strašlivý počet. Schnitzel 48 kr., salát 30 kr. atd., 2 fl. 54 kr.

8ho. Šli ráno. Bídná chůze. Jezdili do Baden. Spinnerin am Kreuz. Výhled na Vídeň. Socha Josefa. Hrad. Hradní brána. Našli K***. Neznal mě. Musili jsme zustat. Šli do Vídně. Glacis. Volksgarten. Lanner (Abenteurer). Strauß (Iriswalzer). Morelly. Nemetz. Řezníček. Panorama aller Lieblingswalzer und Elektrisier-Gallope. Volksgarten. Theseus od Canovy. Sankt Štěpán. Stock-im-Eisen-Platz, co kováři atd. zatloukali hřebíky. Prater. Houpačky, koníčky. Wurstl. Phantasmagorie. Hudba. Just angefangen. Zwei Kabinette um 3 Kr. Schein. Neunzehn Gegenstände um 12 Kr. ⟨Mz.⟩ W. W. – De Bach. – Pallais arcibiskupa. Hohe Brücke. Stoß im Himmel. Liguriáni. Benediktini. Böhmische Staatskanzlei. Přišli domu. Atesty. St[rauß] (Goldene Birne). ⟨*B.*⟩ *L*[anner] (im Guten Hirten). *L*[anner] im Volksgarten. Jeho orchestr. Mor[elly] (Lustwandler).

9ho. Hrobka od Canovy. Hrobka u kapucínů, měděné rakve. Ve Sv. Štěpánu. Belvedere. Zahrada. Obrazárna. (Sv. Justýna) od Licinio. Tizian. Raffael d[a] Urbino. – Raphael Mengs (Sv. Josef; Madona). Correggio (Amor; Io und Jupiter; Christus treibt die Käufer etc.). Michelagniolo Buonarroti (Masopust). – Van Dyck. – Rubens. – Rembrandt (Mutter). Paul Pierre Rubens. (Flucht nach Ägypten, venet[ianisch], von Feti.) (Salvator Rosa.) – Teniers. – Kadlíks (Sv. Lukáš). Lens (Andromache und Hektor). Schäfer. Eine Heilige [drobný náčrt ležící postavy v lunetě]. Wuttky (Landschaften). Ambrasische Sammlung. | Lebka Sokoloviče. Brnění císaře Max[miliána] I. Na čele [13]
má kůň znak a na prsou anjel, jak drží znak rakouský. Brnění velkého sedláka z Trientu. Portrét Sigmunda císaře (1430).

Dlouhý vyzáblý obličej, vysoké ouzké vraskovité čelo, šedivé oči, dlouhý nahrbatělý dolc nos, šedé dlouhé vousy a dvojitou bradu, vlasy šedivé a rozčechrané. – Obraz českého vývody. – Maria Stuart. – Obrazy z Fausta od Schnorra. – Praha. – Připlutí apoštolů od Kadlíka. – Ženská nahá – leží a spí. – Augarten. Kettenbrücke. Saal. Strauß hrál a dirigíroval. Iriswalzer. Konec Quodlibet. – „Scht, scht auf wilden" etc. – „Mir ist alles untertan" – „Leben ein Tanz" – etc. Zuletzt Schlacht – Ratschenwalzer – Schlittenfahrtswalzer. – Knallen – Kanonenschüsse – Läuten – „Gott erhalte". Bengal-Feuer. Finale. Šli domů. Mýli nohy v Dunaji. Osvícení glacis. – Večeřeli. – Zavázal malík. Šli ležet. Hovořili atd. – Nejnovější jsou Elisabethenwalzer od Strauße vydány. – Morelly s Řezníčkem hráli Schlacht bei Vittoria. – V divadlech bylo: Hofburgtheater: Portrait der Mutter. Rekau Herr Korn. Madame Anschütz. Herzfeld. Costenoble. La Roche. – Kärntnertor: Stumme von Portici. Binder Masaniello. – Josefstadt: *Zauberbuch*, Ballett, und Der schelmische Freier – Adelaide oder Zehn Jahre aus dem Leben einer Sängerin. Ritter Stiefeldon zum Vorteile des Kapellmeisters Müller.

10ho. Ležel celé ráno. Kerber mi zavázal malík. Pak šli na oběd. Hráli kytaru. Pan Tomek. Šli do dívadla. Chodili po městě. Divadlo dvorské. Marianna, činohra. Das Stück wimmelt von Fehlern und Effekten. Anschütz spielte lau, Marianna konnte besser sein, der Löwe war herrlich. Schade, daß dieses Stück solche Spieler beschäftigte. Costenoble spielte vortrefflich.

[14] Mimo toho bylo hráno Der Schwur oder Die Falschmünzer. „Adelheid von Frankreich" und „Fest der Handwerker". Quodlibet.

Hofburgtheater

Zum drittenmale

MARIANNA

Schauspiel in fünf Aufzügen

Nach einer Volkssage und dem Englischen des Sheridan Knowles frei bearbeitet von F. Treitschke

Personen

Leonardo Gonzaga, Herzog von Mantua	Anschütz
Ferrardo [Gonzaga], sein Vetter	Carl La Roche
Graf Florio	Weber
Don Antonio	Heurteur
Doktor Lorenzo, Advokat von Siena	Lucas
Pierre	Löwe
Hugo, Bürger in Mantua	Mayerhofer
Marianna, seine Mündel	Dlle Fournier
Floribella, Kammerzofe	Reichel
Bartolo, Bernardo, Carlo — Bürger in Mantua	Costenoble; Schmidt; Moreau
Cosmo, Hofherr	Julius La Roche
Ein Advokat in Mantua	Pistor
Ein Ritter	Eduard Anschütz
Pietro, Kammerdiener; Stephano, Bedienter — don Antonios	vollkomm[en]; mittel[mäßig]

Hofherren. Ritter. Wachen. Volk von Mantua. Vornehme Frauen. Edelknaben. Diener.

Ort der Handlung Mantua und das Lager des Herzogs. Die neuen Dekorationen sind vom Herrn de Pian, k. k. Hoftheatermaler. Das Kostüm ist neu nach der Angabe des Herrn von Stubenrauch, k. k. Hoftheater Kostüm- und Dekorationsdirektor.

Lanner (Kometenwalzer).

[15] 11tého. Byli jsme v zbrojnici cisarské. Libuša. Vlasta. Král Ludwig, co zustal u Mohače; malínký, on přišel o dva měsíce dříve na svět; ve dvanáctém roku se ženil, v osmém měl vousy, v šestnáctém šedivěl, v dvacátém pošel. – Dlouhý řetěz. Korouhve francouzské a polské. – Sobieského zbroj. – Zbrojnice městská; brnění římské a německé. – Z 8., 9. a 10. a tak dále věku. Čeští v brnění oblečení páni z 11. věku. Jeden má diadéma ocelivé; – jeden ⟨z⟩ s kladivem a v klobouku (Sturmhut), samé špice po klobouku kolem a na brnění. Horvat, Němec, Vlach, Uher. Rytíři na smrť bojující v sv[atém] souboji byli v černé brnění oblečení, zavřené přílby a přes brnění měli žluté kožené kabáty, štíty dlouhé, vprostřed na délku vypuklé. – Bojující pacholci. – Městské brnění. (Leb Kara Mustafy.) Blutfahnen. Atd. – Pan Dundr, vydavatel Kačića horvat[ského]. – Oběd. Odpoledne v – Naturaliensammlung. – Žirafa. – Ptáky. – Bunter Parkit – etc. – – Amfibie, ryby, hmyz. Brouky – motýli – mušle. Divadlo am Kärntnertor. Norma. – Lyrische Tragödie in zwei Akten, gedichtet von F. Romani, übersetzt von J. R. von Seyfried. Musik vom Kapellmeister Bellini.

Personen

Sever, römischer Prokonsul in Gallien . . . Schäffer
Orovist, Haupt der Druiden . . . . . Staudigel
Norma, dessen Tochter, eine Seherin . . . . Mad. Ernst
Adalgisa, Dienende im Tempel Irmensuls . . Dlle Löwe
Clotilde, Normas Freundin . . . . . Dlle Bondra
Flavius, Severs Begleiter . . . . . Hölzel

Druiden, Barden, Tempelwächter, Priesterinnen. Gallisches Kriegsvolk.

Szene: Gallien, der heilige Hain und der Tempel Irmensuls.

Vyzvolávání ženských. Aplaus. Smích v noci. – Dvůr. [16]
Chodby. Museum. Bibliotéka. Zrcadlo. Holuby. Im Hof-
theater: Bekenntnisse und Gelegenheit macht Diebe. –
Stiefeldon. – Zum Vorteil der abgebrannten Neustadt:
Das Zauberbuch.

[VERZE A]

16. září 1835 [1]

V odpoledních hodinách chodil jsem po kopcích nad novoměstským hřbitovem. Krásná jest tamodtuď výhlídka na Prahu a obklíčující ji hory, obzvláště při východu neb západu slunce. V dálce k půlnoci Milešov a Košťál. – *Snad odlehlosť, snad vyvýšenost jejich na růžovém nebi jest, co budí touhu moji při spatření jich. Touhu do dálky či touhu do výše.* – Později jsem četl na hřbitově ruský nápis na náhrobku Heleny Tělepněvny. *Víme, že země necítí s námi, a přeceť smutno pomysliti, že někdy cizá země obdrží prach náš.* – Na hrobě Rubeše a jeho manželky, rozené Vrbovy, jest génius, jehožto ruce a nohy výborné, tělo a hlava velmi špatně pracované jsou. Šel jsem okolo dvoru Parukářky do Prahy.

17. září 1835

Ve čtyry hodiny byl pohřeb p. Josefa Hiebra. Sabina šel se mnou za rakví. Náramně jsme byli pohoršeni myšlenkou, že tamější kněz, zneuctiv – nesluší ani napsati jak – dříve své člověčenství, hned nato šel se modliti nad rakví člověčenství snad zničeného. Nade hrobem jistého 18tiletého jinocha, jméno jsem zapomenul – *a co jest po smrti člověka jméno jeho – pouhý zvuk, a ani ten ne – jest někdejší hlas ohněm slitého zvonu, zaletlé světlo vyhaslé hvězdy, nevyřknutá myšlenka umírajícího, kořisť zapomenutí – nic* –, nade hrobem bezejmenného pro mne jinocha viděli jsme obraz; idea jeho velmi smutná výborně jest vyjádřena. *Na osamělém, zeleně porostlém hrobě malého hřbitova leží dívka bosa, prostovlasá, velmi chudobně oděná;*

objímajíc mohylu obličej svůj v trávu její skrývá. Přes zeď hřbitova celým obrazem jest viděti dalekou, tichou, osamělou pustou krajinu. Na obzoru jejím malá skalina z jedné, zelený nevysoký pahorek z druhé strany tvoří ouzkou bránu po západu slunce na růžovém
[2] *nebi. Od zdí hřbitovních, na nichžto něk|olik kamenných náhrobků jest opřeno, až k této bráně táhne se zelenými lučinami a pustými strništěmi kolem dvou osamělých hruškových stromů dlouhá, pustá pěšina – daleko – daleko. Žádný po ní nekráčí, v celé krajině žádný – jako by v širém světě jediná dívčina či snad matka pozůstavši*
osamělou měla putovati cestou. V celém obraze není ani jediného bytu lidského, ani jediného zvířete, ani známka života. – – Lori byla s sebou u tohoto obrazu, pak jsme šli já, Lori a Sabina ku Praze. Já jsem žertoval, že ⟨j⟩si ji nevezmu atd. Sabina pravil: „Sie lächelt zu dem Schmerz – Scherz will ich sagen," a ona „Sagen Sie nur Schmerz" odpověděla. Já jsem povídal, že vyřkne něco pěkného, jako slunce světlo a růže vůni vydává, – totiž že o tom sama neví. [...]

18. září 1835

Četl jsem Die letzten Tage von Pompeji od Bulwera; pak jsem napsal roli Jindřicha z Loupeže od Klicpery; a odevzdal ji panu Štěpánkovi. Večer jsem byl u Komárků. Tam jsem poprvé viděl p. Hercoga; originální to člověk. Teď mně jeho básně docela jiné přicházejí, co znám osoblivost jeho. Pozdě uvečer jsem byl s Lori na turecké muzice. Kdy šli okolo, stáli jsme v domě; ona za mnou se schovávající kladla hlavu na rameno mé. S hrajícími polský marš jsem odkvapil.

19. září 1835

[...] Abu Said al Hassan praví o knize Zprávy dvou cestujících o Chýně, že mušle k perlím přichází – zíváním. Ve dvě hodiny byla próba na balkónu. [...]

20. září 1835

Šel jsem dolů do kostela, že však nebyla hned hotova, odešel jsem. Pak jsem stál před kostelem; a když vyšedši viděla, že nejdu za nimi, šla s otcem i matkou ke mně. [...] Večer po západu slunce byli jsme na kopci nad hřbitovem. Hejna vlašťovčí se chystaly k odchodu. Četl jsem Devereux od Bulwera. [3]

21. září 1835

Byli jsme na rekviích u dominikánů. Pak jsme chodili po mostě. [...] Odpoledne jsem chodil se Sabinou, byli jsme u Týla, pak na hradbách, po západu slunce; nebe se skvělo v krásně růžové barvě. Uvečer jsem byl dole a hněval jsem se, že hned nevstala a nešla se mnou dozadu.

22. září 1835

Ráno byl u mne Tomíček černě oblečený, s pozváním, aby podle žádosti nejvyššího purkhrabí se dělaly básně na příchod Jeho Majestátnosti cisaře Ferdinanda; a že pan Palacký řekl, aby mně, že on sám tak pravil, aby mně dvakráte řekl o to; a že jest mu velice líto, že se o něm smejšlí, jako by jednu stranu podporuje druhou potlačoval. Odpoledne próba v divadle na Loupež. Mluvil jsem se Šťastným. Tupý špatně hrál. „Der Erzherzog Franz hat ein Kind und des is schun jez a Kásrl. " – „Silbernagel měl v neděli svatbu, v pondělí se narodila mu dcera; er hatte wahrlich Hochzeit (hohe Zeit). – Die Su.... sollte mit dem Chor nach Teplitz gehn; es wär' ihr sehr gelegen; denn es ist auch ein Pascha mit drei Roßschweifen dort." Uvečer jsem byl dole; chtěl jsem, aby jen dělala, a ona chtěla dozadu; šel jsem dvakráte ven, ona za mnou. Potom jsme šli přece dozadu. Pak jsem šel domů. [...] [4]

23. září 1835

[...] Odpoledne jsme byli s Trojanem v Neureuttrovské zahradě a lezli jsme za holkami. Pak na svatém poli; vedle na str. 1 a 2 zmíněného obrazu jest náhrobek, na něm nápis, který ideu obrazu více vysvětluje. Po západu slunce byli jsme na kopci. Temnorudou oblohou valily se husté dýmy nad Prahou. Pak jsem byl dole.

24. září 1835

Odpoledne byla próba na divadle. Pohádali jsme se s Grábingrem. Pak jsem byl dole a u Komárků a opět dole; tam jsem ji strašil, aby se mnou prchla; nechtěla – představoval jsem jí všecko; plakala náramně a jen: „lieber Ignaz"; sotva mluvila. Byla volna ano říci, než já jsem se pak přiznal, že jsem žertoval. V noci [po] 10 ½ hodině dělal jsem báseň na císaře až do jedné hodiny.

25. září 1835

Ráno jsme se sešli s p. Palackým u Pospíšilů; tam jsme se něco neshodli stranu básnictví; on o mně soudí, „že mám výbornou fantazii a že výborně maluji, ale prací mých hlavní že je chyba, že v ních nevysvítá jakási nutnost idey". Já
[5] mu nerozumím, nebo mám za to, že prá|vě v každé mojí básni idea jest co nejmožněji rozvedena. Vlastně bych ale soudil, že on jest básník německý a že hledá filosofii v básních jakožto nejnutnější věc; to u příkladu není v písních národních, a přece jest v nich poezie. P. Čelakovský udělal dlouhou báseň; jest tam sbor starců, mužů, jinochů a chlapců. Smál jsem, že jest v jeho básni jako in ecclesia – poněvadž tam také platí „mulier taceat". – Odpoledne byla próba na divadle k Divotvornému klobouku. Po próbě jsem byl na Petříně, uvečer šel jsem přes Hasenburg domů. [...]

26. září 1835

Odpoledne próba na divadle, viděl jsem poprvé p. p[rof]. Klicperu. Trvala ode 2 hodin až do $5^1/_2$. Potom jsem chodil po mostě, až byl čas jíti dolů. [...]

27. září 1835

Ráno v 8 hodin próba na divadle. Šel jsem s p. Štěpánkem pro dva lístky. Pak jeden lístek do lóže pro p. p[rof]. Klicperu. Pak s Lori do kostela do Tejna. Odpoledne jsem se převlékl, šel jsem do divadla, potom pro Lori, a vystoupil jsem jako pastýř v Loupeži. Po divadle byl venku p. Šabas s jeho mladou paní. [...] Potom jsem hrál v karty s p. Šomkem a informátorem až přes deset hodin.

28. září 1835 [6]

Ráno próba na Divotvorný klobouk. Pak jsem byl s Kaškou pro dva lístky. Dostal jsem dva pro sebe, dva pro p. dr. Chmelenského a jednu lóži pro p. p[rof]. Klicperu. V kostele jsem byl s Lori v Tejně a s Mayerem jsme šli domů. Po jídle jsem se převlékl, šel jsem pro Lori a pak jsem vystoupil jako Křepelka v Divotvorném klobouku. V polodne jsem, odevzdávaje lístky, nalezl p. dr. Chmelenského v jeho domácnosti. Paní kojila dítě. Ňádra měla celá rozhalená. Po divadle jsem běžel domů, převlékl jsem se, pak opět jsem běžel dolů, hledaje matku s Lori, opět domů. Z domova jsem šel teprv zas s Lori domů do Truhlářské ulice. [...]

29. září 1835

Ráno jsem četl Devereux a noviny. Odpoledne byla próba od Uhlířky. Mluvili jsme tam o Teplicích atd. Pak jsem šel dolů. Tamodtuď do města, potkal jsem Strobacha a šel jsem s ním domů. Od něho jsem dostal báseň na|zpět, kte- [7]

rou jsem dělal na císaře. „Typum non meretur"; ⟨i se⟩ Chotek bylo podepsáno. Pak jsem se smluvil u Komárků, že pp. Tomíčkovi, Trojanovi, Vlčkovi, Tomsovi atd. taktéž se stalo. Pak jsem šel dolů. Čím to asi jest, že člověk, který svět zná a s ním jest nespokojen, o člověku, kterého miluje a o kterém pochybuje, vzdy to nejhorší se domejšlí? – a spíše aspoň než o člověku, který jest mu lhostejný; a proč člověka, na kterého jest žárlivý, za špatného má? Tyto dny mám velmi divoké strašlivé sny, i dnes se takového bojím.

30. září 1835

K polednímu přišla babička. Michal myslil, že jsem já panímámě něco řekl, že někde jest. Odpoledne jsem odevzdal Strobachovi knihy, totiž anglického Shakespeare, Maltena, Wahlverwandtschaften a Květy. Pak jsem se podepsal Sabinovi na básně, které mi obětoval. Pak jsme šli k Invalidenhausu, tamodtuď přes Žižkov a ostatní kopce okolo Parukářky na sv. pole k obrazu. Na cestě ku Praze mi vypravoval o bláznivém, kterého tam v Blatné viděl, jemuž zimou prsty upadaly, tak necitlivý byl pro zevnitřní naň působení; zpíval ustavičně písně, a každá měla potah
[8] na ten samý předmět, | totiž na milou; potom mi povídal, že dal kníže Kinský pod Prachýnem svým poddaným slavnost; pro každou ves byl vystaven stán, kde se rozdávalo jídlo a pití; pak lezení po sloupích mýdlem natřených, v kterémž dva kluci vyhráli; tři ženské zpívaly píseň před knížetem. Kníže byl vesel. Psal český list b[aronu] Hildebrandovi, ⟨proč⟩ že p. kmotra očekával. – V Jezovitské ulici sešli jsme se s Sabinou a Trojanem, já jsem šel s Trojanem zpět. Potom jsem byl dole. [...]

1. října 1835

K deváté hodině byl jsem u Strobacha a šli jsme na Veni Sancte; tam jsem se v Tejně postavil proti té modrooké

holce z Jirchář. Pak jsme chodili po rynku, potom jsem šel dolů, bylo 11 1/2 a ona teprv měla udělané 300. – Loučil jsem se, jda | tamodtuď s p. Grünrem, který půjde do Vídně. [9]
Pak jsem potkal Mínu H. u dominikánů. Odpoledne byla próba ve dvě hodiny od Uhlířky; Procházka sufloval poprvé. Po próbě byl jsem dóle; byli tam Hiebrovic, tak jsem šel dozadu a Lori brzo nato přišla za mnou! Zlobil jsem ji, že již všecko vím; a že ji nemiluji; ona stavěla se, že pláče, aneb plakala; oči měla mokré, obzvláště když přišel otec, obrátivši se ku kostnu; ode mě poslána odešla. [...] U Komárků se producíroval pan Božek na fortepianu; a já jsem poprvé mluvil s Lízi. Domů jsem šel s Štorchem a Hanlem; Štorch okazoval papír na mapy.

2. října 1835

Odpoledne próba ve dvě hodiny; po kteréž jsem chodil na náměstí, rozloučil jsem se s p. Obermayerem, který jde do Vídně; dole jsem seděl vzadu sám a učil jsem se své roli. [...]

3. října 1835

Ráno šel bratr na cestu; pak jsem se učil roli. Ve dvě hodiny jsem šel do próby, | nebyla ale žádná, poněvadž se zítra [10]
skrze přiští císařovo nebude hráti. Díval jsem se na brány a pak jsem šel dolů. V druhém pokoji pomahal jsem jí rantlovat. Anfeuchtoval jsem štráfky, počítal jsem a rovnal jsem škatulky; a od 3 1/2 až do 5 1/4 udělali jsme 500 škatulek. [...] Byli jsme u sv. Václava večer, šli jsme přes hradby se Sabinou domů, do Truhlářské ulice, a po Poříčí jsme se dívali na ozdobování domů. Jedl jsem zajíce a pak jsem šel nahoru na Dobytčí trh.

⟨3⟩ 4. října 1835

Ráno jsem šel do Truhlářské ulice, tamodtuď na Dobytčí

trh. Tu jsme viděli Jeho c. k. Vysost p. France Karla. Od františkánů z kostela dolů, tam se najedla, pohoršili jsme se, že sloužila k stolu; pak jsme šli přes Libeň až na Táblický vrch. Tamodtuď bylo viděti do hor krkonošských, Středohoří atd. Pohádali jsme se, že neuvidí ozdoby v Praze, hodil
[11] jsem | kloboukem a díval jsem se do hor. Přišedše do Líbně, viděli jsme císaře přijížděti, u brány zastavili a uvítajícím děkovali z vozu. Lidi se hrnuli davem s kopce od Líbně za ními, padalo to a tratilo klobouky. Nad Libní stříleli. U Karolinova byla opět brána s důhou; žid také vystavěl bránu v středu předměstí. Na Pořičské bráně nedostačovalo času dozlatit sedmičku. – Na Kapucínském place dvě pyramídy, nad ními orel, kolem praporce. Na náměstí opět veliká brána, u Bartha ozdoby z peří, pan Novák měl v oknách „Vítáme" z květin, Ledebour znaky zemské atd. Od Ostruhové ulice jsme šli domů, dole dříve byl starý, s Lori jsme se pohádali, že kdy jsem byl mrzutý, ona ve verkštatě se smála. [...]

5. října 1835

Ráno mi vyřizoval Svoboda pozdravení od Veselského, že byl v Hlínsku; pak jsem dělal s Quadrátem, který mi
[12] explikací z filosofie navrátil, polsky. Pak jsem vy|pisoval z novin. Ode 2 hodin jsem dole vzadu anfeuchtoval štráfky, uvečer jsme šli na iluminací. Na Ungeltě nebylo lze rozsvítiti, takže ani desátý díl lamp nehořel; a mělo to býti nesmírné; na pyramidách na Poříčí hořelo šest lamp; ty stály za práci! V Ostruhové ulici jsme viděli císaře a všecky ostatní vozy. Když jsme byli s Lori na Hradě, právě jel přes most; na glorietu stojícím za domem Lobkovickým, který celý byl lampami posetý, zapálili bengálský oheň, taktéž na pyramidě na Barvírském ostrově. Z mostu bylo viděti k Valdštýnskému domu, celý palác ze samých světel. Radní

věže byly nahoře osvícené všelikými barvami! Clam, pak Mansfeldů dům byly slavně osvíceny; u Pachtů nebyli ani zpolou hotovi, Wienrovi ani jedna lampa nehořela. Po horách byly ohně. Když jsme přišli na náměstí, právě přejížděl z Celetné ulice do Železné; rozsvítili bengálské ohně; všecka světla vyhlížela v tom tak mdlá a rudá; na lešení před rádnicí ani čtvrtý díl lamp nehořel. Nad tím byly červené, žluté, | zelené a jiné plameny. U Konské brány, ana [13] celá byla lampami přikrytá, vyhazovali nad branou hvězdy. Na Konském trhu se na to dívajíce, dočkali jsme se opět císaře a viděli jsme ho kolem sebe se všemi vozy do Vodičkové ulice přejížděti. Na divadle také všecko nehořelo. Na jediném Karolíně hořely všecky lampy. Na Příkopech byla ⟨hla⟩ slova v oknách, taktéž české rýmy v Jezuitské ulici a u kupce v Ostruhové ulici. U piáristů byla v oknách slova:

Iuventa parenti
et matri dilectae.

Na Ovocném trhu koupil jsem švestky a šli jsme domu. [...]

6. října 1835

V devět hodin jsem šel pro Lori. Šli jsme k Invalidenhausu s Strobachem a Píškem. Viděli jsme tam jeti císaře a cára s paními; při objíždění opět, z kopce viděla | poprvé [14] Lori střílet, tam jsme opět viděli císaře Ferdinanda. Mezi střelbou projížděl cár pluky; a zrovna proti nám zůstal státi; byl v uniformě svého regimentu husarů. Slyšel jsem, že má Štulc na něho dělati ódu. Ó lidé! tvorové okamžení; třtino na vodách atd. Tento Štulc ho nemohl dříve dost se natupiti, a teď! On ho proklínal pro polský národ atd. Domů jsme viděli jeti císaře, cára a paní. Vojvodu Cumberlanda, ruské carovici, prušské a rakouské, Prinz Karla, arci-

vévodu Jana, syny Karlovy, Prinz Franz Karla, velké kníže Michala, množství Rusů a hetmany kozáků. Dole jsem zůstal a anfeuchtoval jsem od $1^1/_2$ až do $6^1/_2$ a udělali jsme 800. Mezitím jsem také rantloval. [...] [------]

[21] 20. října 1835

Ráno kolegium. Od Strobacha jsem šel s explikací do Verwaltungskunde. [...] Pak jsem šel do dívadla, dávali *Donna Diana oder Stolz und Liebe.* Fräulein von Hagn dávala Dianu, Pusch Perina, Dietz Caesara.

21. října 1835

Ráno v Karolině. Strobach se přestěhoval. Kudrna mě stříhal. Byl jsem poprvé u Poche; jej a Mastíka učiti česky. Ráno uváděl Köhler Čelákovského, byli jsme tam já, Jaroslávek, Franta, Hansgirg, Malý, Filípek, Sabina, Chmelenský, Havlík atd. Od knihaře jsem si vzal knihy, totiž Gesetzbücher – vázány. Jeden díl přišel za desitník. Po Karolíně byl jsme s Kudrnou u Týla na próbě, pak dole. Kudrna mě chtěl dělati žárlivého; hovado! Byl hloupý. [...] Pak jsme byli v divadle. Já, Tupý, Týl, Kaška, Filípek atd. Dávali *Die Nachtwandlerin.*

[22] 22. října 1835

Ráno jsem psal v posteli až přes dvanáctou hodinu na Cikáních. Odpoledne měla být próba v divadle. Koupil jsem dole pro Lori nähpolster za půl zlatého. Pak jsem byl dole až do půl deváté a pomahal jsem jí rantlovat. [...] Zdola jsem šel zrovna domů.

23. října 1835

Navečer jsem byl dole. Ptal jsem se, jestli kde byla, řekla, že ne; když jsem vcházel do domu, stál Bernad před domem; proto jsem se jí ptal, kdo jí všecko přinesl, řekla, že

mutter. Odešel jsem k Týlovi. Když jsem se vrátil, přivítala mě opět; a vstala ke mně. To mi přicházelo podezřelé. Ptal jsem se jí, kdo jí přinesl štráfky, co byly [– – – – – –]

3. listopadu 1835 [27]

Spal jsem až do dvanácti hodin. Dostal jsem absenc u dr. Mužíka. Odpoledne jsem dole sešíval papír. [...] Pak jsme opět mluvili o tom, že někomu dovolila, přála si umřít; pravila: „O Gott! wie unglücklich bin ich.“[...] Když stará odešla, přišla za mnou; stála na dvoře, pak šla koukati, stojím-li před domem, bylo jí zima, neb měla ruce zavinuty v zástěře. Odpusť jí Bůh, jestli mne klame, já ji neopustím, jestli mne jen miluje, a to se zdá, vždyť bych si i kurvu vzal, kdybych věděl, že mne má ráda; či jest snad zvyklá snášet, a chce jen, abych si ji vzal – Bůh mne posilň. – Večer pravila, že nechce do divadla, že jest jí smutno. Byl jsem u Týla. Filípek si stěžoval, že nedostal listek na Eulenspiegla. Byl jsem v divadle; dávali *Der Schnee*. Preisinger dobře hraje. Škoda, že nemá zcela svůj hlas.

4. listopádu 1835

Vymlouval jsem se u p. dr. Mužíka a dovolil | mi zůstati doma. [28] Četl jsem list od p. Kociána z Vídně. – Dole jsem se stavěl nemocný a odešel jsem, a ušel jsem přitom, že jsem nemusil nic dáti klukovi vázaného. Zapomněl jsem tam šátek. Ona vyšla za mnou ven z pokoje, ačkoliv tam byla matka, a šla za mnou až k obtritu. Doma jsem psal Cikány.

5. listopádu 1835

Spravoval jsem kalhoty a untertriko. Byla próba na Spáleniště v Burníně. Obdržel jsem od Týla roli Neklana v Čestmíru a Eduarda v Dvě za jednu. Dole byla Hiebertka, vyhýbal jsem se jí a byl jsem na dvoře. Lori ustavičně plakala. Stavěl jsem se nemocným; vyběhla za mnou, ačkoliv byla

v pokoji Hiebertka. Potom plakala, že jí nevěřím, otec ji nechtěl dovolit do divadla, a pravila, tak že jsme všickni proti ní. *Šel Pepi.* [...] Rantloval jsem s ní až do tři čtvrtě na deset. Dnes jsem myslil, že snad jest jako Nina Janotovic. Doma jsme se pohádali ještě skrze cedulku na rathaus, předhodil jsem jim, že říkávali, že jsem je ošidil o peníze.

6. listopádu 1835

Ráno jsem nebyl v Karolínč. P. p[rof]. K. [- - - - - -]

[VERZE B]

16. září 1835 [1]

V odpoledních hodinách chodil jsem po kopcích nad novoměstským hřbitovem. Krásná jest tamodtuď výhlídka na Prahu; obzvláště při východu a západu slunce stkvějí se obklíčující Prahu hory v temnomodrých a růžových barvách. V dálce k půlnoci Milešov a Košťál. *Snad odlehlost jejich, snad vyvýšenost jejich na růžovém nebi jest, co touhu moji budí při spatření jich; touhu do dálky či touhu do výše.* – Později četl jsem na hřbitově ruský napis na náhrobku Eleny Tělepněvny, který později si zaznamenám. *Víme, že země necítí s námi, a přece smutno člověku pomysliti, že někdy cizá země obdrží prach náš;* snad myšlenka, že cizinci z prachu našeho obdrží posilu, toho jest příčinou. – Na hrobě Rubeše a jeho manželky, rozené Vrbovy, jest génius, jehožto ruce a nohy výborně, tělo a hlava velmi špatně pracované jsou. Šel jsem okolo Parukářky dvoru do Prahy.

17. září 1835 [2]

Ve čtyry hodiny byl pohřeb p. Josefa Hiebra. Sabina šel se mnou za rakví. Náramně jsme byli pohoršeni myšlenkou, že tamější kněz, zneuctiv – nesluší ani napsati jak – dříve své člověčenství, hned nato šel se modliti nad rakví člověčenství snad zničeného. Nade hrobem jistého jinocha 18tiletého, jméno jsem zapomenul – a *co jest jméno po smrti člověka – pouhý zvuk, někdejší hlas ohněm slitého zvonu, zaletlé světlo vyhaslé hvězdy, nevyřknutá myšlenka umírajícího, kořisť zapomenutí – nic* –, nade hrobem bezejmenného pro mne jinocha

viděli jsme obraz; idea jeho velmi smutná výborně jest vyjádřena. Na osamělém zeleně porostlém hrobě malého hřbitova leží dívka, bosa, prostovlasá, velmi chudobně oděna; objímajíc mohylu obličej svůj v trávu její skrývá. Přes zeď hřbitova nazad celým obrazem jest viděti dalekou, ti-
[3] chou, osamělou, pustou krajinu. Na | obzoru jejím malá skalina z jedné, zelený nevysoký pahorek z druhé strany tvoří ouzkou bránu na růžovém, po západu slunce, nebi. Od zdi hřbitovní až k této bráně tahne se zelenými lučinami a pustými strništěmi kolem dvou osamělých hruškových stromů dlouhá pěšina – daleko – daleko. Žádný po ní nekráčí, v celé krajině žádný – jako by v širém světě jediná dívčina či snad matka pozůstavši osamělou měla putovati cestou. V celém obraze není ani jediného bytu lidského, ani jediného zvířete – žádná známka života. – Lori byla s sebou u tohoto obrazu. Pak jsme šli já, Lori a Sabina ku Praze. Já jsem zažertoval, že si ji nikdy nevezmu. Sabina na to pravil: „Sie lächelt zu dem Scherz"; přeřeknuv se ale, řekl „zu dem Schmerz", a opravuje se, teprv vyslovil „Scherz"; načež ona „Sagen Sie nur Schmerz" jemu odpověděla. Na noc jsme přišli domů. U večera pozdního šeru. Ter turbatus.

[4] *18. září 1835*

Četl jsem Die letzten Tage Pompejis od Bulwera; pak jsem napsal roli Jindřicha z Loupežc od Klicpery a odevzdal ji p. Štěpánkovi. Večer jsem byl u Týla, pak u Komárků. Tam jsem poprvé viděl p. Hercoga; originální to člověk a básník. *Teď mně jeho básně docela jiné přicházejí, že znám osobliwosť jeho.* Pozdě uvečer jsem byl s Lori na turecké hudbě; kdy šli okolo, stáli jsme v domě; ona za mne se schovávající kladla hlavu na rameno mé. S hrajícími polský marš jsem odkvapil a šel jsem domů.

19. září 1835

[...] *Abu Said al Hassan praví o knize Zprávy dvou cestujících o Chýně*, že čtoucí knihu tuto k užitku a vědomosti přichází jako *mušle k perlím*, totiž – *zíváním*. Ve dvě hodiny byla próba na balkónu, k Loupeži. [...]

20. září 1835

Šel jsem dolů do kostela, že však nebyla [– – – – – –]

20. září 1835

Večer po západu slunce byli jsme na kopci nad svatým polem Nového Města. Hejna vlaštovčí chystala se k odchodu. Po deváté hodině šel jsem domu. Četl jsem Devereux od Bulwera, až jsem svíčku zhasnul.

7. října 1835

Sen. Bitva, domy v ohni. Po schodech jako úzké ulice běžel jsem vzhůru, pod těmi padala voda, nahoře úzká vysoká braňka, z červených cihel hradby, vlevo úzká, dlouhá, ale nečistá ulička, zrovna přede mnou na schodech rozlítl se granát. – V zámku prý je bál.

24. října 1835

Četl jsem Troj[anovu] báseň. Báseň je dobrá. Nevydám-li brzo své básně, budu je moci brzo čísti, však ne ⟨za⟩ co své, vydané. Večer jsem četl Wallensteins Briefe. – V předmluvě: Die Hügel des Mittelgebirgs waren sonst Vulkane, sie sind mit Moos bedeckt, keine Augenzeugen leben mehr, niemand, der uns davon erzählte; so auch im Volke; niemand ist, der am Scheiterhaufen des Hus gestanden, atd. – Aus dem Kalender konnte wohl den Namen des Hus K[aiser] Rudolf löschen, nicht aus dem Herzen der Böhmen atd.

6. [listopadu 1835]

Sny v těchto dnech. – Jak jde milenec pro svou milenku do hrobky; zevnitř hrobky jsem to viděl jakoby v divadle;

na točitých schodech byly okénka až dolů a kmitavým plamenem zableskovala lampa. – Pak – úzká hrobka pro dvě rakve. – Pak – hromady umrlčích kostí ve zříceném gotickém stavení – – létaly okny ven. – Pak – úzké údolíčko s potůčkem, tam jsem natrhal bílých květinek. – Převážím se s dívkou na jakýsi ostrov, o kterém se mi již někdy zdálo. – Srbové, Češi, Poláci atd. byli v bitvě. Koule z děl za mnou lítaly v úzké ouvoznici, pak jsem přišel do toho dolu, uzounkého, – podál bylo viděti vrchol vysokého pohoří.

11. [listopadu 1835]

Dnes jsem měl sen, že jsem byl v nějakých zříceninách, jak se bořily před i za mnou, a v jezeru pod nimi se koupali duchové ženští; pak přišedše k nám mluvili s námi atd.